

mallorca socialista

N.º 30 / Novembre 1980 / 30. — ptes.

hem d'anar més lluny:

Una nova societat

Una nova nació

TASQUES PER DESPRES D'UNA CRISI

Algú ha escrit que és precisament durant els temps de crisi quan els pobles descobreixen la seva vertadera identitat. I també els partits polítics. L'enlluernament de les hores triomfals no s'adiu amb la difícil auto crítica. I el PSM ha conegut les confortables —i perilloses— cortines de fum rosat dels èxits electorals, del creixement de la militància, del protagonisme públic. I enmig de tot això ens ha mancat sovint temps per interrogar-nos sobre les nostres greus febleses i errors. No sempre hem sabut ésser una força política profundament arrelada dins la societat mallorquina. I prou vegades no hem encertat a l'hora d'elaborar alternatives de canvi per anar fent, dia a dia, camí cap a la nostra Mallorca ideal: un país lliure d'opressió nacional, una societat sense explotació de classe.

Acabam de cloure una crisi interna extremadament dura. I espectacular també. En sortirim íntegres, impassibles i fidels al lloc que el PSM escollí com a opció ideològica en la seva acta fundacional, en un 1975 ja llunyà: el socialisme autogestionari i nacionalista. Volem fer de Mallorca "una nova societat, una nova nació". Son hereus d'una lluita nacional en defensa de la personalitat històrica, cultural i lingüística de Mallorca que ve de molt enrera. A la fidelitat al país dels Miquel Ferrà, Guillem Fortesa, Alexandre Jaume, Emili Darder... el PSM afegeix una ferma i decidida opció pel socialisme exempt d'ansies totalitàries, enriquit per l'autogestió alliberadora.

El PSM, emperó, nasqué i lluita enmig de forces profundament hostils i que veurien amb bons ulls el seu col·lapse total i definitiu. L'absoluta fidelitat a la ideologia fundacional, hi valgué no fa gaire temps dures acusacions d'extremisme radical i separatista. Ara la campanya el fa culpable de dretanització pactista i autonomisme igualitari. Entre dues valoracions tan oposades hi ha tan sols el mateix PSM —el d'ahir, el d'avui i el de sempre— definit dins el socialisme autogestionari i naciona-

lista. Una força política que saludarà cordialment la consolidació d'opcions polítiques nacionalistes dins la Mallorca d'avui, tant a la seva dreta com a l'esquerra. Quan neixi el Partit Nacionalista de Mallorca pensarem, des d'una ideologia diferent, que el nacionalisme del nostre país s'ha enriquit i clarificat. L'opció del PSM, dins el nacionalisme, és tota una altra.

Les tasques del PSM després de la crisi consisteixen en enfortir la seva organització i accelerar el procés d'implantació per tota la geografia de Mallorca. I alhora anar incidint dins la complexa problemàtica del país dins les línies acordades en el V.º Congrés (Algaida, 1979). La lluita per l'autogovern dels pobles insulars enfront d'un Estatut vergonyant i provincià; l'afermament dels lligams amb una pagesia que ens recorda dramàticament la cara de la Mallorca deprimida i marginada del miracle turístic; la mobilització de la joventut en un combat per l'alliberament nacional i de classe; la defensa i normalització de la pròpia cultura enfront de l'oficialisme madrileny i l'imperialisme ianqui; l'elaboració d'una alternativa sindical que procurei a la classe obrera de Mallorca una eina eficaç d'autoddefensa en un moment de greu crisi del sector industrial; la integració dels immigrants, enfront de provocacions lerrouxistes que comencen a manifestar-se; i a nivell exterior l'afermament dels lligams amb el PSM de Menorca i donar impuls per aglutinar l'esquerra nacionalista de les Pitiüses en un Partit Socialista d'Eivissa i Formentera, mentre dins els Països Catalans cal estructurar una plataforma de coordinació de les forces nacionalistes... Serà només la capacitat per dur endavant aquestes tasques immenses que ens permetrà donar per definitivament closa la crisi del PSM.

Ara tot just hem iniciat el camí, sempre dins el socialisme autogestionari i nacionalista. Però hem d'anar més lluny...

3 anys de Mallorca Socialista

Amb el número pròxim, el de desembre, "MALLORCA SOCIALISTA" celebrarà el seu tercer aniversari. Per això serà un número extraordinari en contingut i pàgines, perquè hi ha prou temes a tractar i importants col·laboracions. Tot gràcies al milenar bo de subscriptors que la sostenen i a tots els qui cada mes n'esperen l'aparició.

La línia de "MALLORCA SOCIALISTA" ha de millorar i voldríem prest poder sortir quinzenalment, augmentant també la tirada (que en aquest pròxim número serà de 8.000 exemplars).

mallorca socialista

Publicació del Partit Socialista de Mallorca

Responsable - Coordinador:
Rafel Oliver Figueles

Consell de Redacció:
Antoni I. Alomar
Bartomeu Carró
Joan Perelló Ginard
Damià Pons Pons

Col·laboradors:
Joan Adrover, Miquel Adrover, Victor Alomar, Miquel Alenyar, Guillem Adrover, Bartomeu Barceló, Antoni Artigues, Victor Bonnin, Margalida Bujoa, Llorenç Capellà, Margalida Capellà, Juan José Cano, Jordi Carbonell, Joan Colom, Jaume Corbera, Assumpció Cortés, Climent Garau, Ferrán Gomila, Pere Jofre, Miquel Llambies, Josep Maria Llopart, Isidor Mari, Joan Mas, Vicenç Mates, Santiago Miró, Jaume Morey, Andreu Murillo, Bartomeu Mestres, Josep Ma. Muntaner i Pascual, Bartomeu Mulet, Mateu Morro, Andreu Oliver, Gabriel Oliver, Magda Oranich, Tomàs Payras, Damià Ferrà Pong, Pere Sampol, Antoni Serra, Sebastià Serra, Jaume Sureda, Vicent Ventura.

Coordinador de "Presència i Opinió":
Gabriel Florit

Fotografies:
Arxíu "Mallorca Socialista", D.M., Pere Escalas, Manolo Rivera

Publicitat i Suscripcions:
Marcelino Fernández, Miquel Payras.

Disseny, portada i fotografies:
Manolo Rivera

Edita:
Partit Socialista de Mallorca

Redacció i administració:
Carrer del Temple, 7. Ciutat de Mallorca. Tels. 221414 - 221626.

Imprimeix:
Editors Balear, S.A.

Dipòsit Legal:
PM 511-77

Els escrits publicats per "Mallorca Socialista" no representen necessàriament la línia política del P.S.M., la qual es manifesta únicament a l'editorial.

9 d'Octubre nacionalista i d'esquerres al País Valencià

Es clar que, per més traves que s'hi posin, els Països Catalans som, tots sencera, una nació, una mateixa nació. Si més no això és el que afirmaven a crits i rotundament —País Valencià, Països Catalans!— les 30.000 veus valencianes congregades el passat 12 d'octubre al XXI Aplec del País Valencià, a la plaça de bous de la ciutat de València. Gent procedent de totes les comarques del País, a la qual cal sumar una petita aportació de gent del Principat, van expressar durant tres hores llargues la seva adhesió eufòrica als parlaments dels diferents oradors que intervingueren en l'acte: Bernardette Devlin, que dugué una salutació solidària des de la Irlanda ocupada per l'imperialisme britànic, Paco Casero, del SOC andalús, que fou molt aplaudit quan afirmà que l'alliberament del poble andalús passava també per l'alliberament dels altres pobles i denuncià la demagògia i el terronisme anticatalà o antibasc; Isabel Clara Simó, la representant del Principat i natural d'Alcoi, que va fer un parlament breu i abrandat, Mikel Castells, senador d'Herri Batasuna, que entre altres coses denuncià l'actual onada de repressió que cau sobre el poble basc i acabà invocant l'antic crit almagóver de combat, "desperta, ferri!"; Antoni Serra, representant de les Illes, que clamà per una estreta unitat a nivell de Països Catalans en la seva lluita comuna; Fernando Sagasta, diputat de la UPC, que alertà contra el perill que suposaria per als pobles oprimits de l'Estat Espanyol l'entrada a l'OTAN i posà èmfasi en la necessitat de la solidaritat internacional; i finalment Vicent Pitarch, regidor per Esquerra Independent de Castelló (col·lectiu ampli integrat al Front d'Esquerra Nacionalista), que va fer el parlament menys abrandat potser, però el més clarificador de la situació política al País Valencià tot recalcant que urgia la unitat de l'esquerra nacionalista en un moviment ampli que oferís una alternativa vàlida i conseqüent.

Complementant la intervenció dels polítics, els conjunts Al Tall i La Trinca oferiren el seu repertori de cançons més polititzades i van aconseguir connectar plenament amb el públic. També participaren en l'acte els Xiquets de Valls i la Banda de la Marina Alta, que clougué l'acte amb la interpretació de la Moixeranga i la Internacional.

La manifestació de la tarda "contra l'es-

Foto: Monserrat Manet

tatut botifler i per l'oficialitat del català al País Valencià" tingué el mateix èxit de participació. Tots dos actes havien estat convocats per la Coordinadora Nacionalista i d'Esquerra del País Valencià —organisme unitari que aplega totes les forces d'esquerra conseqüent sense representació parlamentària. Aquests actes de masses, per tant han hagut de reeixir desafiant l'hostilitat blavera ucedero-feixista i la deserció de les forces de l'esquerra reformista, PSPV, PCPV, deserció cada dia més intolerable davant l'ofensiva ucedera contra la unitat de la llengua, la senyera, etc... Cal dir que molts militants de base d'aquests partits han participat en aquests actes, al marge de les ambigüitats de les respectives direccions. Als nacionalistes que encara militen dins el PSPV i el PCPV cada dia els costa més "aguantar" els equívocs d'una dirigents

més preocupats pels vots que per enfrontar els problemes que en aquests moments té plantejats el País Valencià.

L'èxit dels actes nacionalistes del 12 d'octubre, els intents de constituir un moviment unitari de l'esquerra nacionalista, que ja han cristallitzat en el Front d'Esquerra del País Valencià, són símptomes que les classes populars del país s'han posat a caminar, han començat a lluitar de forma conseqüent per la conquesta de l'autogovern i la reconstrucció nacional. La responsabilitat, doncs, és molt gran per als sectors més conscients del País Valencià: cal prescindir de protagonismes individuals o de grup, de sectarismes i de maximalismes, i cal treballar per la creació d'una plataforma estable i no només puntual de tot el nacionalisme d'esquerra, amb capacitat d'incidència popular.

Mallorca, País Valencià: massa silencis

L'actitud de la UCD balear d'abstenir-se en la votació d'una moció davant el Consell General Interinsular a favor de la unitat de la llengua catalana en tots els països on la parlem i contra la fragmentació secessionista que hi vol introduir la Comissió Mixta Estat-Consell valencià d'aplicació del decret de bilingüisme del País Valencià, no té res de particular; tot i que és d'agrair el reconeixement per part dels dirigents màxims de la UCDB de la catalanitat de la nostra llengua, i més quan no és una actitud general dins el seu partit.

Al País Valencià l'esquerra sucursalista guanyà les primeres eleccions democràtiques i aprofitant la indefinició del PSOE - PCE respecte a la qüestió nacional valenciana (indefinició amb la passivitat que se n'ha derivat) la dreta, d'UCD fins a FN amb tots els grups regionalistes necessaris, l'ha anat fent recular amb la demagògia espanyolista - valencianista - anticatalanista fins a ocupar a través de les diputacions la institució preautonòmica per manca de resposta d'aquesta esquerra. Per contra han anat prement força les organitzacions nacionalistes esquerranes extraparlamentàries, les úniques que han sabut i volgut respondre a l'ofensiva agressiva de la dreta "valencianista", i n'ha una mostra la concentració a la Plaça de Bous de València del passat dia 9 d'octubre que arrellegà més de trenta mil persones de

totes les comarques del país.

Ha estat dit que l'avantguarda actual en la lluita per la llibertat nacional dels Països Catalans és al País Valencià. Allà l'ofensiva centralista contra la unitat de la llengua catalana hi és més forta: Decret de Bilingüisme —publicat alevosament en l'estiu— que parla d'una "llengua valenciana", a part de la llengua catalana; títols únicament d'àrea valenciana controlats per la Comissió Mixta controlada absolutament per la UCD valenciana; darrerament creació d'una nova ortografia de la "llengua valenciana", protesta per part dels sectors reaccionaris per l'elecció del professor Sancho Guarnier com a representant universitari dins la Comissió Mixta (i no oblidem que és l'únic universitari).

La resposta, que explica alhora la força en creixement de les organitzacions nacionalistes —que darrerament s'han coordinat—, a l'atac centralista no ha estat ambigua fins a mobilitzar el dia 12 de desembre del 79 més de 70.000 persones en manifestació per la llengua.

Les organitzacions polítiques i culturals dels altres països catalans no han reaccionat com hauria estat necessari, així si hi han dit res, és la política de "ni ingerència" que de fet no fa cap bé a la unitat i futur de la llengua i molt manco al no-

tre futur nacional. Al mateix País Valencià l'actitud vacil·lant del PSOE i la negativa del PCE a assumir la lluita per la llengua s'han confirmat en el compromís amb la UCD que ha menat a la situació actual.

La política terrorista, des de la fi "oficial" del franquisme, dirigida contra el procés valencià de conscienciació nacional concretada per exemple clarament en el muntatge d'una "guerra de banderes" (aquí ens posem "castellet" a la bandera i allà els posem "blavet") ha estat possible amb la consigna de "fer els ulls grossos" per part de qui té el monopoli legal de la coerció violenta, el Governador Civil; l'extrema dreta valenciana amb ajuda de fora ha actuat amb impunitat —per no dir-ho clarament—, mentre, si més no aquí, la premsa de tot color ens amagava els fets donant-nos de tant en tant alguna informació que tret del seu context no aclaria res, sinó ben a l'enrevés. Sense la informació que ens calia a Mallorca no hem pogut relacionar la lluita al País Valencià per la llengua comuna amb la nostra, les traves del "regionalisme" espanyolista i la recuperació nacional amb les que d'altra manera —perquè aquí tenen majoria— ens posem aquí.

Són relacionables els problemes del reconeixement de la bandera (aquí solucionat amb la imposició de fet als balcons de la amb "castellet" sense cap definició oficial), el de la llengua (aquí la reconeixem, però... i allà no), el problema de la personalitat històrica del país i el seu reconeixement a tot el territori de la comunitat preautonòmica (qüestió de la paritat aquí, i allà per exemple la de l'enamenament no admes oficialment del català a les zones castellanoparlants del País Valencià, etc...). Tot a part de les qüestions d'organització de l'autonomia constitucional (comunitats històriques i no històriques). I com a més anecdòtic, però de fet ben important, el monopoli de la informació per la dreta regionalista espanyolista, allà a través de "Las Provincias" i aquí ja sabem de quina.

Ambant, cal destacar que s'amaga darrera l'explicitació de la voluntat de "no ingerència" en la política d'altres comunitats, perquè sembla més aviat una altra passa en l'obra d'aïllament cultural i històric de les illes a favor del centralisme espanyol i la dreta d'una altra banda amb els seus interessos històrics ja massa ben coneguts.

Redacció

Les Agrupacions del PSM

per l'alliberament nacional i de classe

Davant les repetides manifestacions públiques i esdeveniments en el sentit de donar una imatge de dretanització i de manca de coherència del PSM amb els seus principis bàsics, els sotasignants volem manifestar:

Consideram positives totes les aportacions ideològiques fetes per qualsevol membre o agrupació dins el Consell de Direcció Política o altres òrgans de direcció del partit. Rebutjam la pràctica política d'alguns militants de no acceptar les decisions preses de forma democràtica i agreujada per la constància en fer arribar els seus motius de discòrdia a la premsa; que dubtem no vagin més enllà d'una simple expressió de la seva llibertat, afavorint el joc de la dreta en contra dels partits d'esquerra. Aquests elements —que quan practiquen mètodes similars són objecte d'expulsió en qualsevol partit— continuen dins el PSM boicotejant les decisions democràtiques preses en els òrgans de decisió del partit.

Consideram que la política duita per un partit és la suma de la que practi-

quen els seus militants, individualment, en els organismes locals i de les seves aportacions en el Consell de Direcció Política format per representants de totes les agrupacions. Creim que la pràctica política duita fins ara en els ajuntaments amb representació o allà on hi ha agrupacions del PSM ha estat nacionalista i d'esquerreres. Si el Sr. Obrador deixa l'Ajuntament de Ciutat, deixarà darrera una tasca molt important i positiva en relació a vies i obres, però, deixant altres temes com els culturals sense enllestir. Es per això, que la política d'un partit és una suma d'accions individuals; a altres pobles no es faran cooperatives de jardins però es aconseguirà una escola o una guarderia, altres es dediquen a qüestions sindicals, a fomentar altres cooperatives, al recobriment cultural, etc.

Les agrupacions sotasignants hem constatat un constant creixement del partit, si bé frenat per les tensions internes difoses per la premsa i afavorides per certs militants que no accepten el funcionament democràtic del partit, ni les decisions preses democràticament o per majoria. Si a l'oposar-se a la publicació de documents interns, abans que siguin debatuts o de documents signats per alguns militants en contra de les decisions del Consell de Direcció Política —màxim organisme entre congress i congress— s'anomena "falta de democràcia interna" creim que no hi hauria cap partit democràtic. Sabem que l'actual executiva no és infalible ni té la veritat absoluta, però per això practiquem el nostre deure i obligació de criticar les seves resolucions si així ho creim convenient, però dins els òrgans de decisió política, com és el Consell de Direcció Política del qual formem part i que està per damunt les decisions que pugui prendre l'executiva.

La política sindical i autònoma segueix essent la mateixa de quan es formà el PSM, malgrat tots els intents de desvirtuació. No disposar d'un sindicat que actuï com a transmissor de les decisions del partit, dona menys vistositat i espectacularitat a la tasca sindical. Des de sempre el PSM ha recomanat la sindicació als seus militants, però no a un sindicat determinat sinó a qualsevol que defensés els interessos dels treballadors. Així el PSM té militants que lluiten pels interessos dels treballadors a CCOO, UGT, CNT, USO, STEI, UPM.

La política autònoma que du i seguirà duent el nostre partit serà conseqüent en la voluntat d'obtenir un autogovern per a les Illes. L'abstenció davant una constitució que

només contemplava dos camins cap a l'autonomia, el 143 i 151, que cap dels arribava al nostre concepte d'autogovern, fou perfectament coherent. Arribat a la situació actual en què el Govern Central només ens dona dues opcions, és clar que triam el 151 com a mal menor, com ja hem repetit en nombroses vegades —però es veu que n'hi ha que estan interessats en no entendre-ho—. Les recents manifestacions de l'executiva en una roda de premsa anunciant que no firmarien un estatut inferior al basc o català està perfectament relacionat amb el que hem exposat anteriorment.

Rebutjam l'autodenominació d'un sector com a "crític" en el sentit d'otorgar-se en exclusiva la ideologia d'esquerreres del partit.

donant una imatge de l'actual executiva de dretana o senzillament nacionalista. Recordam que els secretaris polítics de les agrupacions sotasignants constitueixen majoria en el Consell de Direcció Política i per tant responsables de la política del PSM i de l'actuació a llarg terme de l'executiva. No ens identifiquem amb cap de les denominacions de "oficials" o "crítics", tan sols ens identifiquem amb el partit, amb les seves deficiències, amb la seva manca de recursos econòmics, compartim les tensions internes que hi són a qualsevol partit, ens identifiquem sobretot amb la voluntat de seguir lluitant per l'alliberament nacional i de classe, és a dir per una Mallorca més justa i lliure.

Secretaris Polítics de les Agrupacions de: Búger, Sant Joan, Algaida, Campanet, Pollença, Capdepera,

Artà, Sa Pobla, Llubí, Inca, S'Arenal, Ciutat, Selva,

Document aprovat pel Consell de Direcció Política del PSM, de dia 24-X-80, sense cap vot en contra.

Montuiri, Alcúdia

CICLE GRANS MESTRES

HOMENATGE
AL GENIAL

PETER SELLERS

2º

12 al 17 Nov.

3º

18 al 23 Nov.

FESTIVAL PANTERA ROSA Produïdes i dirigides per BLAKE EDWARDS

L'hivern ja ha arribat a

S'oli
boutique

En models exclusius de:

Antonio Ponze
Atasi
Bop
Escola
Enrique Caminal

Hil Parade
Margarita Nuez
Martela Brazzy
Nina Ricci
Portegaz

Pier Carden
Susana
Tanagra
Zabedia...

Banc de S'oli

Rubi, 12 Ciutat de Mallorca

Per la recuperació de les races autòctones de Mallorca

per: Joan Adrover

A un altre número de Mallorca Socialista explicava que uns membres de la Unió de Pagesos de Mallorca havien tengut la iniciativa de començar una acció per tal d'evitar la desaparició d'unes quantes races d'animals autòctons de Mallorca. De llavors ençà, aquest grup de pagesos i tècnics agropecuaris han fet moltes passes i avui ja poden oferir uns resultats que, tot i que són parcials, ja deixen entreveure una solució bona per a la major part d'aquests animals.

El problema, com deven recordar, és que per molts diversos motius, el patrimoni genètic del bestiar mallorquí es troba en greu perill de descomposició. Dit d'una manera més planera: els darrers animals domèstics catalogats com de raça mallorquina estan a punt de fer ull. Uns per un motiu, els altres per un altre, aquests animals estan molt prop d'extingir-se. Gràcies a la tasca iniciada per la U.P.M. fa més d'un any, probablement no s'arribarà a produir aquest desastre.

La comissió del Sindicat dels pagesos de Mallorca ha rebut una subvenció de la Conselleria d'Agricultura del Consell Interinsular per tal de poder elaborar un programa concret de recuperació d'aquestes espècies. De moment, la feina consisteix a localitzar els animals que queden. Aquests homes recorren Mallorca, possessió per possessió, a partir d'unes referències prèvies, i fan un inventari dels animals de cada espècie. D'aquesta manera s'ha arribat a uns resultats

que, com dic, no són definitius perquè encara no s'ha investigat tota l'illa.

Per fer-vos una idea, fixau-vos en el nombre d'animals que fins ara s'han inventariat.

Del CAVALL MALLORQUÍ, de moment n'hi ha localitzats 3 exemplars mascles i 16 egües. Aquests animals eren emprats per obtenir-ne muls somerins o eguins segons que el creuament fos amb un ase o una somera mallorquina. Per a la majoria de tasques agrícoles, els muls mallorquins no han estat mai superats per cap altra bístia.

El darrer reduït de VAQUES MALLORQUINES és a les muntanyes de l'Ofre. Allà dalt pasturen una dotzena d'aquestes vaques roges, petites i d'una gran productivitat, segurament inigualable per cap altra raça. En un estat semi-salvatge, i sense necessitar cap esment ni despesa, puguen un vedell cada any.

A la mateixa possessió de l'Ofre hi ha una guarda de SOMERES MALLORQUÍ-

Egua mallorquina, a Sant Joan.

Una de les vaques de l'Ofre.

NES. Uns animals dedicats a l'obtenció de muls, per creuament amb el cavall. A altres llocs de Mallorca també se n'han trobades, però en nombre reduït i escampades, sense formar guardes.

Els COLOMS DE CASTA GROSSA són uns gegants que al mes d'haver nascut ja pesen 800 grams. Era el colom que antigament pasturava per les clastres de les possessions. També s'han trobat una partida de finques on, per iniciativa personal i digne d'agrair, han mantengut aquesta raça sense mesclar-la amb altres.

Més poc nombrosos són els COLOMS D'ESCAMPADISSA, protagonistes d'espectacles com eren les volades en picat, fugint del falcó, i canviant bruscament el sentit del vol pocs metres abans de tocar en terra, fent d'aquesta manera que el seu enemic anàs a estavellar-se contra el sol.

Dins el grup d'animals més prop de l'extinció hi ha: el ca mè, el conill mallorquí, l'ànnera mallorquina, el ca rater, la gallina mallorquina, etc.

No són objecte d'aquesta tasca de recerca: el ca de bestiar, l'ovella mallorquina, i el porc mallorquí, pel fet de no trobar-se en perill de desaparició, al menys de manera immediata.

Fins aquí, una informació de la tasca que es fa i dels resultats inicials. Ara, cal esperar dues coses: que la Conselleria d'Agricultura continuï ajudant per a la conservació d'aquestes races. De fet, ja hem sentit dir que per part seva no manca bona voluntat i interès pel tema, i això ja és un bon senyal. I en segon lloc, que la pagesia de Mallorca torni apreciar la valor d'aquests animals, sensibilitzant-se de que representen una part important de la nostra personalitat mallorquina, com també ho són els molins de vent, les cançons del camp, els costums i tants d'altres aspectes de la nostra cultura.

I, sobretot, que ningú interpreti aquest intent de recuperar les nostres races com un fet romàntic. Ben al contrari, voldriem que aquests animals tornassin tenir la funció que tenien abans que entrassin dins aquesta societat massificadora i aniquiladora de personalitats pròpies. No volem, per tant, crear una reserva d'animals mallorquins on puguem anar a veure una sèrie d'animals engabiats com en els parcs zoològics.

Un poc més enllà vos tornaré informar de com s'ha concretat el programa de feines per salvar definitivament aquestes races.

HOTEL BAHIA DE PALMA
SNACK-BAR PISCIS-CLUB SOCIAL
T.V. - PREMSA - JOCS - PERRUQUERIA

DE LES 6 DE L'HORABAIXA A LES 3 DE LA NIT

Carrer del Gran i General Consell, 38

A l'altura del Club Náutic a S'Arenal de Mallorca

Còrsega: La lluita d'un poble per la supervivència

8.682 km²., poc més d'un quart de milió de persones, de les quals casi el 50 per cent no són corsos d'origen ni cultura, devers 800.000 emigrants a França i per tot el món, una economia bàsicament agrícola i ramadera, un turisme encara poc important però creixent, una indústria insignificant, una llengua menyspreada pels dominadors francesos, una cultura popular en vies d'extinció, un paisatge meravellós i sortosament encara no destruït, una mar neta, una fauna i una vegetació exuberants i, sobretot, un orgull nacional arrelat a fons i una voluntat general de sobreviure. Això és Còrsega, l'"île de la Beauté" dels francesos, la terra on nasqué l'imperial Napoleó, un país que es resisteix a morir...

Els dies 9 i 10 d'agost passat tengué lloc a Corti, l'antiga capital de la Còrsega independent, el 4rt congrés de la "Unione di u Populu Corsu", formació política corsa que reclama l'autonomia per a l'illa. Mentre el congrés se celebrava, una vintena de patriotes corsos romanien —i encara romanen— dins les presons parisenses, acusats d'"atemptar contra la seguretat de l'estat". Vuit d'aquests presoners polítics encarcerats a França són de la U.P.C., la resta són del Front d'Alliberament Nacional de Còrsega (FLNC), organització armada que lluita, pel seu costat, per la independència de la seva pàtria. Vaig aprofitar la meua presència a Corti aquests dies per conversar amb Saveriu Belgodere, Secretari General de la U.P.C., de la situació actual de l'illa i de la tasca que desenvolupa el seu partit. Hi era present també Francescu Perfettini, encarregat dels afers culturals i president d'"Scola Corsa", organització cultural.

—COM VA COMENÇAR EL PROCÉS DE CONSCIENCIACIÓ I DE LLUITA NACIONAL DEL POBLE CORS?

Còrsega és "francesa" des de 1769, que els francesos la compraren a Gènova. Els corsos s'hi oposaren, però el nostre exèrcit, comandat per Pasquale Paoli, fou vençut definitivament a Pontenovo. Aleshores França començà una forta repressió que durà fins a 1812, ja que fins aleshores no hi hagué continuament revoltes del poble, que no volia de cap manera estar sotmès. Es diu que l'any 1789 Còrsega va voler esdevenir francesa, però el cert és que aleshores s'ajuntaren a l'ideal de llibertat que en aquells moments representava la Revolució, però no pretenien fondre's amb la "nació" francesa. En 1812, a una Còrsega no gens desenvolupada econòmicament, els fills de la qual es veien obligats a haver d'exiliar-se i enrolar-se a l'exèrcit francès participant a les seves guerres colonials, la cultura corsa començà a ésser esclafada. A la guerra del 14 contra els alemanys, 40.000 corsos joves moriren a primera línia. Els corsos i els africans eren sempre davant de tot als combats. La llei francesa segons la qual quan un jove mor al front els seus ger-

mans ja no van a la guerra, no ha estat mai aplicada a Còrsega, de manera que en aquella guerra famílies senceres corses foren anihilades. De 350.000 habitants que hi havia el 1910, passam a 320.000 el 1936, el 90 per cent encara corsos. França no feia res per al desenvolupament de l'illa; al contrari: continuava l'exili dels joves. I així, l'any 1955 no érem més que 150.000 persones, majorment vells. Aleshores França va decidir fer "qualque cosa", i posà en pràctica un "pla regional de desenvolupament", però profitós sobretot per als qui venien de fora a instal·lar-se a Còrsega, però no als corsos.

L'any 1960 comencen a aparèixer revistes culturals que parlen del "fet cors" i de la lluita corsa. El 1965 és la creació vera del moviment reivindicatiu amb el nom de "Azzione Regionalista Corsa", desapareguda després dels esdeveniments d'Aleria de 1975, continuada per l'"Associazione per i Patrioti Corsi" i posteriorment per l'U.P.C. El sentit de la lluita del poble cors és el d'un poble que no vol morir, d'un poble que vol viure a la seva terra, que vol controlar el seu destí, que vol parlar la seva llengua, que vol mantenir la seva cultura.

—COM ES LA SITUACIÓ ACTUAL DE L'ECONOMIA CORS?

S'ha de dir que mai no s'ha fet res per al desenvolupament econòmic de Còrsega. Quan prenia força el desplegament de l'economia europea, pels voltants de 1910, hi havia una llei francesa que posava taxes a tots els productes corsos que arribaven al continent, i llevava els impostos als productes francesos venguts a l'illa. Això ha estat un retard enorme per a la nostra economia, i s'hi han afegit els 40.000 morts de la guerra i la política deliberada dels governs francesos d'endur-se els joves per a les seves guerres colonials i deixar morir el país tranquil·lament. Han descobert els recursos de Còrsega quan han tingut necessitat de repatriar els francesos d'Àfrica del Nord: alhora han fet un "Pla d'Acció Regional" per donar valor a les platges, a l'agricultura, al turisme, etc. I avui la situació és tal que, per exemple, a la plana oriental corsa 21.000 ha. de vinya són en mans de 300 colons, mentre

Foto: Nuria Roig i Esteve

que en resten 8.000 ha. per a 6.000 corsos. El turisme aporta una mitjana de 250.000 francs a l'any, però a Còrsega no en queden més que 40.000; la resta, se'n va a l'estranger: Alemanya, Anglaterra, Itàlia, França... Així, doncs, la situació actual de Còrsega és la d'un poble colonitzat: han destruït la nostra economia, ens han pres la nostra terra, ens impedeixen parlar la nostra llengua. Encoratgen la immigració d'estrangers i l'emigració dels corsos: durant els darrers 5 anys, 10.000 corsos han partit de l'illa i 12.000 forans s'hi han establert. Més del 23 per cent de joves menors de 25 anys no troben feina a Còrsega i són obligats a partir. La situació és similar a la d'Occitània, Bretanya, Catalunya Nord, però amb la di-

ferència que el nostre país sempre ha mantingut viva la seva llengua, parlada encara pel 80 per cent dels corsos, per l'ensenyament de la qual el govern francès no ha fet mai res; això ha hagut de ser una tasca dels militants culturals, sobretot mitjançant l'associació "Scola Corsa", que han ensenyat els joves a emprar sempre i a escriure el cors. Ara, topam amb el fet que d'una població de 227.000 habitants, a penes 120.000 són corsos.

—QUINS SÓN ELS PUNTS PRINCIPALS DEL PROJECTE D'ESTATUT D'AUTONOMIA QUE PRESENTA LA U.P.C.?

El nostre projecte és semblant al que actualment regeix al País Basc de l'estat espanyol: deixam a l'estat francès les atri-

bucions sobre els afers exteriors, la moneda i l'exèrcit. Tota la resta queda a compte de l'estat autònom cors.

—CREIS QUE EL POBLE CORS TÉ A L'ACTUALITAT PROU FORÇA PER OBTENIR AQUESTES REIVINDICACIONS?

Duim ja 15 anys de lluita i de dia en dia la consciència nacional corsa augmenta més i més. Cert és que ara no podem encara aspirar a menar el destí de Còrsega, però el nostre treball consisteix a fer comprendre als corsos el fet colonial francès. El nostre moviment està ben implantat al país i reuneix sempre grans quantitats de gent, molta més que quan vénen els grans representants de la política francesa.

—QUIN HA ESTAT EL PROCÉS QUE HA MENAT A L'EXISTÈNCIA ACTUAL D'UNA VINTENA DE PRESOS CORSOS DINS LES PRESONS DE PARÍS?

Hi ha dues tendències dins el moviment nacionalista cors: l'autonomista —la nostra— i la independentista, protagonitzada per l'FLNC, els quals fan atemptats amb explosius creguts que els nostres problemes no es poden adobar més que amb la violència. Actualment hi ha més de 100 persones a Còrsega pendents de la Cort de Seguretat de l'Estat, tribunal d'excepció contrari a totes les convencions europees, davant el qual desapareixen tots els drets dels homes.

Cinquanta d'aquestes persones són militants independentistes. Bastants han estat condemnats ja a penes de presó que van de 4 a 13 anys. N'hi ha 8 que són tancats dels esdeveniments de Bastèlia (el gener passat). I llavors n'hi ha una quarantena en llibertat condicional pendents de ser cridats per la C.S.E., també d'ençà dels fets de Bastèlia. A Còrsega coneixem des de fa 5 anys els "barbuzi", és a dir policies paral·lels, que durant aquests temps han fet més de 60 atemptats contra nous, sense ésser mai cercats. El mes de gener vàrem agafar el cap dels "barbuzi", amb dues altres persones, que volien assassinar un dels nostres dirigents, els retenguem a Bastèlia i fèrem a sobre que els vàrem presentar a una conferència de premsa i després remetre'ls a la justícia.

Però l'endemà d'haver-ho anunciat, el poble va ser envoltat per 3.000 gendarmes, bastants dels nostres pogueren escapar, però alguns quedaren encorclats. La policia no acceptà la mediació de ningú, ni del bisbe, i la situació acabà amb 2 civils i un policia mort i l'assalt final dels gendarmes a l'hotel on eren els nostres militants, que foren fets presoners. Duits a París, 40 varen ésser alliberats i 8 empresonats. El fet més escandalós, però, és que els "barbuzi" segrestats, tot i haver reconegut les seves intencions, varen ésser deixats en llibertat, mentre que els nostres eren mantinguts dins la presó. Els "barbuzi" són coneguts de la població i de la policia, però mai no han estat arrestats.

—EN L'ASPECTE CULTURAL, QUINA HA ESTAT LA TASCA COMPLIDA PER "SCOLA CORSA"?

Sobretot, hem intentat fer comprendre als corsos que era important retrobar les seves arrels, que la majoria ignoren perquè mai no se n'ha parlat a l'escola pública francesa. Els corsos ignoren, p. ex., que Còrsega era una república constitucional quan França encara era una monarquia absolutista.

La conversa va continuar encara explicant-nos en Francescu Perfettini molts més detalls sobre la situació cultural corsa: les edicions fetes de la Universitat Corsa d'Estiu, l'obstacle que representa el fet que molts de mestres d'ensenyament mitjà no siguin corsos, la nova represa entre les joves de la cultura tradicional, cas desapareguda, la implantació recent d'una universitat oficial francesa —a Corti— que ignora totalment les necessitats reals d'estudis de la gent de l'illa, etc. Transcriure-ho tot allargaria massa aquest article.

El Congrés de la U.P.C. del mes d'agost ha estat una reafirmació de la voluntat dels corsos de reprendre en les seves mans el seu destí nacional, remarcant el seu desig d'arribar-hi per vies pacífiques però irreductibles i manifestant, tanmateix, el seu suport a tots els presoners polítics corsos, autonomistes o independentistes, víctimes tots, al cap i a la fi, de la mateixa situació colonial que oprimeix Còrsega des de fa més de dos segles. Com Mallorca.

JAUME CORBERA I POU

L'OCCELL DE FOC
CERÀMICA - ARTESANIA

Carrer S. Pedro Nolasco, 22.

Tel. 21 49 47.

PALMA DE MALLORCA

Una novetat important per als nostres infants: LLIBRETS DE LECTURA PROGRESSIVA "DE MICA EN MICA"

Text de Ramon Bassa. Dibuixos a tot color d'Aina Bonner

La col·lecció sencera constarà de vint llibrets, que van introduint diversos grups de lletres, seguint el mètode de "Ansa per ansa".

Llibrets disponibles

1. Pus sopa (p,s)
2. Ses Ones (n,s,-p)
3. En Toni i es patinet (t-m)
4. S'estel (1, i repàs de s-t-n)

Comandes a

EDITORIAL MOLL

Torre de l'Amor, 4

Telf. 22 41 76

Palma de Mallorca

En premsa

5. En Daniel, s'indi (d)
6. En Puc, es ca (ca-co-cu)
7. Ses mosques (que-qui)
8. Sa rata ruca (r,-,-rr-)

Publicació subvencionada per

**CAIXA D'ESTALVIS
DE BALEARS**
"SA NOSTRA"

Una col·laboració més a sa nostra cultura.

ELS LLIBRES DE LA MAGRANA

COSES
I
NOSES

M.ª Aurèlia Capmany

L'HOME
INVISIBLE

Manuel de Pedrolo

BREU HISTÒRIA
D'ETA

Mercè Ibarz

EL
DESENCÍS

Premi Vila d'Arenys
Núria Albó

JUSTIFICACIÓ
DE CATALUNYA

Josep Armengou

ENTREVISTA

Josep M.ª Llompart, un home del país “La dinàmica de la Països Catalans”

Josep Maria Llompart és un poeta. Per damunt de tot, és l'autor dels meravellosos “Poemes de Mondragó”, una de les obres mestres de la poesia catalana. I és un acurat crític i historiador de la literatura de la nostra cultura.

Però Josep Ma. Llompart, al temps que escriptor, i de forma indisoluble a aquesta faceta artística, és un home que sap a quina terra viu.

Té les idees clares, els conceptes ben definits, i sap que diu quan parla de país, de nació, d'Estat, de cultura o de llengua. És un home compromès amb la realitat del seu país, l'home que dirigeix l'Obra Cultural Balear des de fa quatre anys, l'home que

—des de la seva posició d'independència— participà en les reunions de la Taula Democràtica i la Junta Democràtica, l'home que va haver de sofrir la vergonya de la ignorància en aquell 29 d'octubre del 77 i va haver de proclamar a crits la catalanitat de la nostra llengua.

Llompart és també l'home que, ara just fa un any, a Barcelona, en ocasió del pregó de la Festa de la Mercè, proclamava: “Arribarà un dia en què, de Salses fins a Elx, de Fraga fins a Maó, cobraran nou sentit i renovada vigència aquelles paraules amb què l'honorable lloctinent

Jaume Cadell, guerrer inepte i derrotat, però esperit subtil, exhortava als pagesos de Mallorca: ‘Senyors, pensau que tots som catalans’”.

UNA CASA ESPECIALITZADA EN ALTA FIDELITAT

imatge i so

- * So Professional
- * Alta Fidelitat
- * Lloguer de pel·lícules
- * Televisió
- * Cinema
- * Discs
- * Servei Tècnic Propi

Carrer Antoni Marquès Marquès, 4 — Tel. 296174

CIUTAT DE MALLORCA

El procés autonòmic: un tràmit burocràtic per arribar on el Govern vol

—¿Vos creis, senyor Llompart, que, deixant de banda el caire poètic del paràgraf, o el seu sentit voluntarista, pot arribar a ésser real el que proclama, donades les circumstàncies actuals dels diferents països?

—Home, jo crec que sí, que té unes possibilitats de futur, tot i que en aquests moments és impensable. Tots aquests que creuen que això dels Països Catalans és cosa que ja està, que basta proclamar-ho... no, no ho és tot, això. Serà un procés llarg, un procés complex. Ara bé, crec que, llevat de qualque catàstrofe imprevisible (que, en aquest país sempre són previsibles, aquestes catàstrofes, no sé si m'explic), la dinàmica de la història camina cap a això. Que jo ho veuré?, probablement no; que ho veuràs tu?, ja és més dubtós, però a la millor tampoc no. De tota manera, crec que el que hem de fer és procurar, ja des d'ara que algú dia sigui possible.

—Quan vaig dir aquesta frase a què tu al·ludeixes, no vaig intentar fer una profecia, sinó expressar una esperança.

—Però aquesta esperança, aquest objectiu final possible, ¿serà realitat en virtut de l'actual procés —entès com una passa cap endavant—, o ho serà a desgrat d'aquest procés?

—Bé, el procés actual, si el miram a curt termini, és d'una mesquinesa absoluta. Ara bé, jo crec que tot, qual-sevol procés pot dur a això.

Tendrem una autonomia molt magra, és evident, de totes maneres, més a prop estarem d'una concepció nacional de Països Catalans a través d'aquesta autonomia migradíssima, que no a través de la situació anterior.

—Crec que una petita passa sí que ho és. Una petita passa absolutament insatisfactòria, absolutament curta, però insisteix en que la dinàmica ens durà cap a això. Tot i la mesquinesa del moment polític actual, que realment és molt grossa.

—Vos sou i estau definit com a nacionalista d'esquerra, n'estau d'acord, amb la definició?

—Sí, jo crec que sí. És a dir, si haguéssim de dir quin és el meu ideal en qüestió de política, jo diria que uns Països Catalans lliures i socialistes, dins del marc de l'Europa dels pobles.

—I des d'aquesta òptica, ¿com veis el procés actual de l'autonomia de les Illes Balears?

—El moment autonòmic aquí gairebé és de riure. En primer lloc, crec que les forces polítiques fan un plantejament bastant migrat de l'autonomia. Potser no tenen una idea clara de què és l'autonomia, de cap a on ha d'apuntar l'autonomia.

—En aquest moment s'arribarà a un Estatut estandart, al model que imposi el Govern

—no crec que se pugui anar més enllà—, amb el perill greu que d'aquest Estatut migrat no sapiguem què fer-ne o el facem malbé. Això me preocupa molt: si perdéssim aquesta oportunitat, per petita que sigui, hauríem fet moltes passes endarrera. Ja he dit en algunes ocasions que el que no es pot permetre una organització autonòmica, per petita que sigui, és fracassar.

—I de les forces polítiques que estan portant a terme el procés autonòmic, què en pensau?

—Jo no voldria atacar ningú, perquè me pareix que tots són atacables per igual. Crec simplement que estan fent un petit tràmit per arribar allà on el Govern vol. Tot el procés autonòmic es redueix a això: complir un tràmit, gairebé un tràmit burocràtic.

—El Govern espanyol s'ha plantejat això que en diuen Estat de les Autonomies, i per tant mira de fer-lo; però dins dels límits que ells imposen, dins del terreny de joc que ells volen, etc... Per tant, repeteixo, el que s'està fent en aquest moment és quasi complir una instància.

—Alguns partits i altres grups han criticat ja que, l'hora de redactar l'avançat projecte d'Estatut, només ho fagin els grups polítics majoritaris, deixant de banda a les persones o entitats que podrien aportar-hi algunes coses...

—A mi el procediment no me sembla el més correcte. No sé si és que ells mateixos ja no creuen en la transcendentalitat d'aquest Estatut, però una cosa tan transcendental com un Estatut d'autonomia, que serà el primer que tendrem dins la història moderna, hauria d'ésser el resultat d'un debat prou ample que no només entre les forces polítiques majoritàries.

la història ens dura cap als

Foto: Manolo Rivera

ries. Hi ha moltes institu-
cions, associacions, moltes
persones fins i tot que segu-
rament hi podrien dir la seva.
"Ara bé, això me referma
a la idea que s'està fent un
tràmit, i no un verdader
procés estatutari.

—Un tràmit que, fins a ho-
res d'ara, ha donat com a
lúit el document de bases
de el·laborà la "Comissió
els Onze"...

—Sí. I bé, crec que és el
que pertoca a aquest mo-
ment seria impossible aspirar
res més. Has de tenir-en-
compte que no es tracta
d'una autonomia que ens do-
nem nosaltres mateixos: és
autonomia que ens donaran,
aquesta autonomia arribarà
a on el Govern de l'Estat
espanyol vulgui, però ni
un centímetre més enllà.

—Per ventura és aquest
el problema: que es tracti
d'una autonomia guanyada
el nostre poble?

—No és l'autonomia entesa
com a —diguem la paraula
prohibida— autodetermina-
ció. En absolut és una auto-
determinació, sinó un Estatut
corgat. I aquest tipus d'Estatut
sempre té un sostre, i saps
que d'allà no pots passar.

—Com a cosa tàctica, al-
l que s'ha d'anar (i no sé fins a
quin punt ho han fet, perquè
aquestes coses sempre són
esterioses) és a aprofitar al
màxim, arribar fins allà on ja
se pot arribar més; no que-
rar per davall, perquè si que-
rem per davall aleshores sí
que ja l'hem feta bona.

—Quina opinió vols me-
njar la polèmica establerta en-
tre de la proporcionalitat o
paritat en l'elecció dels dipu-
tats?

—La representació en el
parlament ha d'ésser paritària,
a dir, no s'ha de possibilitar
cap manera que els interes-

sos d'una de les illes prevales-
quin damunt els de les altres.
Jo record —i no tenc present
les xifres exactes— que el
plantejament que feia el PSM
en aquest sentit me pareix ab-
solutament correcte.

—Els partidaris del sistema
proporcional, tanmateix, de-
fensen que aquesta represen-
tació és més adequada a una
voluntat de que s'arribi a una
consciència de poble balear.
Jo concretament he sentit dir
a algun militant del PSOE que
la representació proporcional
ajudaria a fer que algun dia
existesqui realment el poble
balear...

—Mira, això del poble ba-
lear i de les consciències, tam-
poc se creen en un dia. Les
consciències se poden recupe-
rar, però crear-les suposa un
acte de voluntarisme tan gran
que a mi me pareix molt di-
fícil. Creure que ara, per les
bones, amb quatre màgies ens
inventarem una consciència
balear (que realment aquesta
consciència balear jo crec que
no ha existit mai a través de
la història, ni existeix actual-
ment), me pareix molt difícil,
me pareix que serà una espè-
cie de creació artificial, una
espècie de superestructura
mental, però que de cap ma-
nera respondrà a una situació
real de base. És la meua opi-
nió.

—Fins a quin punt és re-
produïble la situació que es
va donar durant la República,
amb la divisió d'opinions en-
tre les illes cara al procés au-
tòmic?

—Jo crec que les circum-
stàncies són prou diferents. En
aquells moments, la sinceritat
autònoma no passava més
enllà de l'Associació per la
Cultura de Mallorca, i d'alguns
personallitats aïllades: tota
la resta és ben regalada.
Avui, si més no per una qües-
tió de prestigi, crec que

El plantejament que fa el PSM sobre la paritat el trobo absolutament correcte

aquesta autonomia se voldrà
dur endavant.

—A la vista de les vostres
paraules, hom podria pensar
que sou molt pessimista...

—Jo més aviat diria que
som optimista històric. Ja fa
més de vint i trenta anys em
vaig proclamar moderada-
ment optimista. Vull dir que
som optimista a llarg, a molt
llarg termini; som pessimista
a mitjà, immediat termini.
Crec que les coses no van pe-
rò, no anant, ens duen cap
allà on tots, o al manco jo,
desitjam arribar. Per tant, jo
més aviat me qualificaria
d'optimista que no de pes-
simista.

—Quines raons vos
mouen a no militar a cap par-
tit, essent com sou un home
amb una activitat política
prou definida?

—Per diverses raons. En
primer lloc, perquè jo no som
un home de partit, no som
una persona massa adaptable
a això que en diuen una disci-
plina de partit.

—Per altra banda, crec que
puc ésser encara més útil al
país fora d'un partit, fora de
tots els partits, que no dins
un partit determinat.

—Se vos ha criticat sovint
que dels coses a Catalunya
que no dels a Mallorca, que
aquí callau massa sovint da-
vant determinades controver-
sies. Com s'explica això?

—Jo no crec que sigui
exactament així. Per exemple
si repasses articles que han
sortit a "La columna de foc",

veuràs que sovint he repro-
duït coses que he dit a Bar-
celona, i per tant les he dites
aquí també.

—No prenc part en deter-
minades polèmiques perquè
un ja n'està fart. Hi ha polè-
miques impossibles: és possi-
ble una polèmica sobre una
base comuna dels dos que
polemitzen. Ara bé, quan re-
sulta que el que diuen són de-
mencialitats, aleshores ja no
és qüestió de polemitzar sinó
d'avisar a la "loqueria". En
certa ocasió vaig dir que nin-
gu no polemitzaria sobre si
els peixos tenen o no tenen
plomes: bé, idò polèmiques
d'aquest nivell són les que
s'estan produint constant-
ment. Ara bé, jo que punye-
mes he d'anar a perdre temps
intervenint en aquestes polè-
miques, on aquestes bestieses:
ja se cansaran, o ja no pinta-
ran res.

—I no serà, tornant a la
primera part de la vostra res-
posta, que la diferència de
consciència que es dona al
Principat i a les Illes Balears
vos permet expressar-vos en
termes diferents?

—No, quan jo dic coses
me'n ben regal de la conscièn-
cia política, i me'n ben regal
de tot. Dic allò que pens en
aquell moment.

—Ara bé, el que passa és
que, per ventura, a Catalunya
Principat i en el País Valen-
cià he tingut més oportuni-
tats de dir les coses que no
aquí.

Josep Rosselló

TELES MALLORQUINES
I ROBA DE LLENGOS

a
**CAN
OLIVER**

Carrer Victòria, 1
Tel. 631288 Soller

Subministres escolars i didàctics
C/. Bisbe Cabanellas, 7a
Tel. 270866

Endemés dels llibres escolars de l'Ensenyament
PRESCOLAR - GENERAL BASICA - B.U.P. - COU
i F.P. hi trobareu tot tipus de llibres de divulgació

QUALITAT A JUST PREU

exposició

Art i Moble
magatzem

Bartomeu Ferrà Salas

Decoració

Qualitat a un preu mínim.
Mòduls, sofàs-niu, moble juvenil i auxiliars.
Llibreria, dormitoris, quadros...

31 de Desembre, 34. Tel. 290167. CIUTAT DE MALLORCA

RESTAURANTE NATURISTA

C/. Francisco Suau, 14. Palma de Mallorca. Tel. 204185

ALGAIDA

Activitat municipal

Una vegada passat l'estiu retorna l'activitat a tots els sectors del poble. Nosaltres també ens veim afectats pel canvi d'estació i altra volta tornam a escriure quatre retxes per a donar informació del que passa arreu del nostre terme.

Políticament, durant l'estiu han passat coses molt interessants i dignes de ser comentades. Dins l'Ajuntament hi ha hagut contratemps, canvis i reestructuracions. Tot el bullit comença amb l'adjudicació de les obres per fer una tomba al cementiri. La UCD va polititzar aquesta adjudicació fins al punt que un dels seus regidors, que és mestre d'obres es va presentar al concurs amb el nom d'un altre mestre, per cert, un dels que ha fet més infraccions urbanístiques, i que no complia les exigències del plec de condicions.

Després de tres Plenaris les obres s'han concedit al constructor Bartomeu Volvas.

REESTRUCTURACIO DE L'AJUNTAMENT

Després d'un any i mig de funcionament més o manco encertat del nostre ajuntament, s'ha fet una reestructuració dels càrrecs, perquè, segons ens han comunicat, "així cada regidor ocuparà el lloc més apropiat a la seva activitat professional i desig personal. D'aquesta manera l'efectivitat es veurà augmentada i creiem que el poble hi guanyarà". Això voldríem!

Hi ha hagut modificacions: Francesc Garcès Bibiloni deixa la presidència de la comissió d'Urbanisme per prendre la de governació que fins ara havia tingut el batle. I degut a la quantitat de feina que té deixa de ser primer tinent de batle i membre de la Permanent. Pere Mulet passa a ser primer tinent de batle. Miquel Llopart continua com a president de la comissió d'Hisenda i entra a formar part de la permanent. Miquel Ballester, fins ara sense cap presidència, pren la d'Urbanisme (la més conflictiva per la quantitat de desastres urbanístics que s'han fet fins ara dins el nostre terme).

Els regidors d'UCD segueixen per pròpia voluntat sense cap càrrec. El que volen no és treballar sinó empenyar i col·lapsar tot quant pugui el funcionament de l'Ajuntament. A part de fer "numerosos" demencials dins els plenaris, el seu cap visible "Es Pagès", no fa altra cosa que criticar i capgirar les informacions pels cafès o el carrer. S'ha de reconèixer que tenen un bon equip de xafarders i xafardes que passen puntualment les consignes que dona el dirigent local.

UNA REVISTA MENSUAL A ALGAIDA

Hem sabut que s'estan fent passes per publicar mensualment una revista de caire local que estarà oberta a la participació de totes les entitats i persones del poble. Endavant i sort.

MARIA DE LA SALUT

Festes passades, coques menjades

Gràcies que les coques foren menjades i bones, perquè lo que han estat les festes, s'ha complert el parenòstic. Han estat les piljors que es recorden.

Les festes d'enguany nasqueren sota el signe de la divisió i acabaren en violència. Per donar-se'n una idea, cadascú va fer el seu programa davant la negativa d'incloure's en el de l'ajuntament.

El més simptomàtic és que el poble estava apàtic, trist, fart de tan pobres festes i de tan miserable contingut.

Els al·lots futbolistes tenien la mosca darrera l'orella, no els havien deixat participar.

El ball de bot era magre, bé és veritat que hi havia balladors de Maria, la gent es demanava ¿on són els balladors del poble, on són tots ells? aquí només hi ha tres o quatre. I és que a Maria són una dotzena de balladors, emperò no cauen bé a la majoria del consistori.

A les tirades del plat i coloms, el subministre de begudes era a càrrec del senyor regidor Mulinier, la cervesa a deu dures, un bon senyor quant l'anava a pagar remuga "mal s'ofegassin".

La festa pels vellets sota el patrocini de "Sa Nostra", actuaren els Valldemossa, i bé ho provaren d'animar el públic, emperò res, hi havia tristor.

El dilluns com a darrer dia de festa l'ambient estava molt carregat, revetlla d'allò més denigrant, els al·lots balla qui balla, els majors res de res, es palpava que alguna cosa passaria, es veia venir.

Festes dolentes, manipulades, dividides i tot això, la joventut no ho perdona.

El batle, que li havien pintat el poble en el seu honor —"batle dimissió", "rata dimite" eren les pintades que es veien per les parets—, es retirà prestat, la guàrdia civil es retirà damunt les cinc i mitja i quedà el municipal.

Comença el fi de festa, s'obri la trampa del foso de la plaça i hi caigueren unes cadires, s'arrebassa el paperí, cosa que passa cada any, el municipal afrontà aquests fets, li sortí l'oferta que si no callava el fotrien dins el foso, lo que li bastà per retirar-se.

Més tard el senyor municipal declara unes falsetats com a temples, allò que no declarà i d'això en poden donar testimoni moltes persones, és que anava tocat d'ala, ja se sap el conyac fa meravelles. I aquestes foren les nostres festes.

Els esquits encara es noten, el poble xerra de les pintades, del ridícul dels organitzadors, de la poca intel·ligència del batle que envia a declarar els joves sospitosos de pintar les parets, que com és avinent sempre són els mateixos. Són els que el critiquen, són els rojos. Curios és que aquesta vegada és pel testimoni del guàrdia municipal que com hem dit abans no hi era tot, el poble.

Una crida d'atenció, la joventut es va veure obligada a anar-se'n a les revetlles dels pobles veïns, veure exposicions als pobles veïns, anar a debats als pobles veïns, etc. etc. Pens que això ho diu tot.

DARRER PLE DELS REGIDORS

Després dels tràmits burocràtics, a petició de l'oposició es demanà comptes dels fets succeïts la fi de festa. El senyor municipal presentà tres culpables, sols tres quan tot cristo sap que eren un centenar.

Aquests tres senyors es denunciaran a la guàrdia civil i pagaran allò que es rompé. L'oposició entén que aquests tres al·lots no tenen perquè pagar lo de tots i entén que si el municipal sols dona tres noms "quan coneix a tot el poble" no mereix ocupar el lloc que té.

El batle tot solet treu el tema de les pintades, "aquests que pinten insults a la meua persona, si els aplec ho pagaran car, ja que ho duré fins endins de tot".

Tal vegada la resposta sigui que al llarg de tota la carretera vella de Sineu, aparells pintats de dalt a baix.

Mentrestant els carrers tendran noms vergonyosos, creus i plaques a la fatxada de l'església estaran allà mateix, "a pesar del decret bisbal".

¿Té coneixement d'aquest decret senyor batle? ¿I vostè senyor rector? no entén que a l'església es ve a resar parenostros i no a veure l'exposició de "Jose Antonio primo de rivera". "Als caiguts per DEU i la pàtria" etc. ¿i els altres que eren bords".

Pens que una reflexió a les paraules del rei en Jaume serien un poc profitoses "VERGONYA CAVALLERS, VERGONYA".

Antoni Mas Negre

SELVA

Comentaris sobre Política Municipal

El Plenari ordinari que, el dia 13 de setembre, celebrà el nostre Consistori demostra clarament dos fets molt importants que afecten sobremanera el normal desenvolupament de la tasca de conèixer i govern del nostre estimat poble. Per una part es manifestà una vegada més l'actuació presidencialista del primer regidor, i la denúncia constant i repetitiva dels regidors independents de fets concrets que venen a demostrar el que s'ha dit anteriorment.

L'altre fet greu fou la situació d'apatia general per la cultura del poble. Està vist i comprovat que lo únic que és vàlid per una lluita és l'interès material, el que de qualsevol manera mou la maquinària de les intrigues més o manco soterrades és

que l'assumpte de que es tracti sigui o no d'interès crematístic.

Totes aquelles qüestions que facin olor a Cultura (Cultura en lletres grosses), no folklòric mal entès ni cultueta, és vist des de l'òptica de la majoria del Consistori selvatgí amb total apatia, quan no amb un marcat sentit de destrucció.

La possibilitat de que la Societat de Foment Cultural —fundada fa més de 50 anys, que consta de més de 300 socis i és l'única entitat de Selva que té com a fi específic el coneixement de la cultura—, rebi un cop que si no l'enterra per a sempre poc hi faltaria, no ha despert tan sols les fibres de l'interès dels nostres regidors i de la primera autoritat municipal ni el més petit intent de

cercar una possible conciliació. Es que realment hagués estat molt demanar peres a la figueral La mal no és feta...

Un altre bony que rebentà amb força, i veurem com torna al seu lloc, va ésser la qüestió de les comissions informatives municipals. Això fa pensar que el que realment passa és que hi ha poder informatiu democràtic i poder decisiu presidencialista amb la col·laboració —que arriba fins a les llepades...— per part del "Public Relations" del democràtic ajuntament.

Col·lectiu Selvatgí

"TELE-HOGAR"

2 ANYS
GARANTIA
TOTAL

BENEFICIAU-VOS D'AQUESTA
SENSACIONAL GARANTIA EN
LES MILLORS MARQUES
EUROPEES DE TV AIXO ES
UNA ALTRA MERAVELLOSA
OFERTA DE:

ESTABLIMENT

ACE

Carrer Nicolau de Pax, 16 Ciutat de Mallorca
tel. 279750

SUSCRIVIU-VOS A UNA REVISTA AL
SERVEI DE LA NOSTRA CULTURA

lluc
Apartat 619 PALMA DE MALLORCA

SINEU

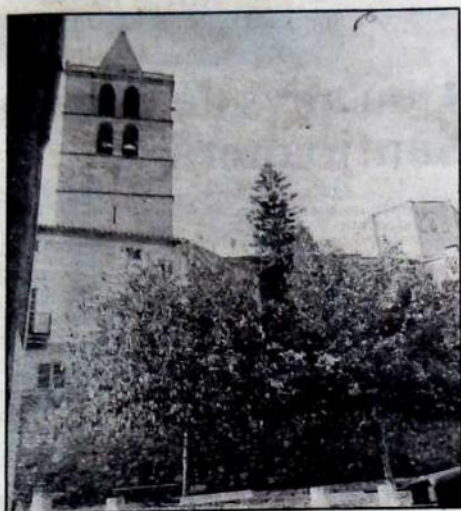
Començar la casa pels fonaments

De vegades, massa vegades, aquí, per onsevilla, sentim a dir a un d'aquells que es diuen, s'anomenen "evolucionats", "universalistes", etc., que què punyets hem d'anar a perdre el temps amb petits nacionalismes, si la tasca vertadera és la de construir un món més unit, sense fronteres ni banderes.

A la premsa, sovint hi surten també cartes al director amb similars termes. Sempre els conteste el mateix: Que sí, que conforme, que el que cal es projectar-se al món, a l'univers tot, al cosmos. Sí, Redessí. Però el que no podem fer és projectar-hi una bubota informe i despersonalitzada.

Un, el que fa normalment per pegar un bot cap envant, la primera premissa que hauria de tenir en compte, és la de saber bé les limitacions; conèixer-se vaja; i conèixer igual de bé la consistència, la substància de la terra sobre la que ha de recolzar el seu bot. I després, repetesc: DESPRES, item de la terra que l'ha de rebre.

Jo mateix, quan em senti un fill de la història i de la cultura dels països catalans, mallorquí i ben mallorquí, de la plana d'enmig, fill de sineuer i alciudienca, nat a Sineu i a Ca'n Biel Sabateret, fuster grosser de professió, Sant Josep 22 per més senyes, i tenguí ben assumit tot el que aquest fet

em significa, qualifica i condiciona, estarà en possible disposició de sentir-me més coses. Abans, no.

I si de cas m'hi fessin exercir d'això, resultaria com aquells melons que els fan madurar per força, i després, un se's menja una mica quasi per compromís. Són fruita primerenca; però no són ni meló ni carabassa. I van molt cars, a plaça. I sols els compren els qui valoren el caprici únicament; mai els qui viuen dins una escala de valors més consistent, més exigent.

I qui diu "jo", diu una col. Llectivitat, un país.

I ara quasi ja no sabia perquè havia començat d'aquesta manera l'article. Ho deia, perquè des d'aquestes pàgines tenc el plaer d'aplaudir la decisió que per unanimitat va prendre el nostre Ajuntament, d'aprovar la proposta de n'Andreu Matas, cap de la Comissió de Cultura, de muntar una biblioteca escolar-municipal al Col·legi Nacional, començant per l'adquisició de

totes les obres dels autors SINEUERS (Joan Rotger, Miquel Ramis Alonso, Bartomeu Mulet, Josep Ma. Salom, etc.), per fer-la extensiva després, i segons les possibilitats "pecuniàries", a les d'una selecció dels nostres clàssics, tan antics, com moderns, com contemporanis.

Fa uns mesos, tres o quatre segons els meus informadors, es va sol·licitar una subvenció al Consell de 75.000 pessetes a fi de cobrir les primeres despeses d'aquell projecte. Encara no han estat concedides. Però bé, aquí, a Sineu, com que som gent planera, vull dir: Sense volta de fulla davant les coses netes i clares, hom confia que en serem prest beneficiaris.

Mentres tant, noblesa obliga, ens hem de treure el capell i hem d'aplaudir al nostre Consistori.

M'agradaria poder fer moltes cròniques d'aquestes. Paraula.

Biel Florit Ferrer

FORNALUTX

"Sa Bassa" és dels fornalutxencs; no és de "Madriz"

Per Antoni Cabrit

En primer lloc volem aclarir a la junta gestora d'Aliança Popular - Conservadors de Mallorca, de S'Arenal, que els antifeixistes de Fornalutx considerem que la supressió de qualsevol signe extern -col·locat en honor del règim franquista- ha d'ésser una mesura obligada per la nova situació democràtica. Això no és cap valentia, certament. També és mentida que nosaltres pretenem, llevat tal qual denominació, resoldre tots els mals que hi ha a Espanya. (La paraula, com veieu, no ens espanta)

En efecte hi ha problemes més patents com a continuació informem. No obstant volem refrescar la memòria i recordar que a qualsevol país del món sempre s'han retirat els rètols dedicats a polítics vinculats al sistema enderrocat. I si no és així (per què, doncs, en 1936 es substituïren els rètols, amb els noms de "Plaza de la República" i "calle Manuel Azaña", pels de "Plaza General Franco" i "calle José Antonio Primo de Rivera"?)

Pel que fa referència als monuments "en recordança dels que vessaren sa sang per la pàtria" també és sabut que a qualsevol indret de la terra -excepte feta d'Espanya- es tracta de monòlits sense color partidista.

Nosaltres antifeixistes no estem en contra dels recordatoris als "morts per Espanya". Unicament ens oposam als "recordatoris" que discriminen, als "recordatoris amb segell partidista. Ens sembla tan fora de lloc una làpida encapçalada per "José Antonio Primo de Rivera" com una làpida començada amb el nom de "José Duruti".

Sa Bassa és una finca de dos-centes vuit hectàrees, catalogada i classificada, avui en dia com "a bien de propios". Es troba enregistrada al "Registro de la Propiedad" a nom de l'Ajuntament de Fornalutx, al foli 81, tom 44 de Fornalutx, llibre 14-6 de l'Arxiu, finca 1.723, inscripció primera.

Hem parlat de "bien de propios" perquè així ho endossaren a uns ajuntaments que hi havia el segle dinou, quan l'afer de les desamortitzacions. Ara bé, des de temps immemorials, Sa Bassa ha pertangut als veïns de Fornalutx. Fins i tot l'historiador de Sòller, Josep Rullán i Mir, inclou en l'apèndix de la seva obra aquesta cita de Ramon Rullán, procurador dels dotze pobladors (any 1.230) on es pot llegir:

"Prova e entén provar que tots los dits pobladors de Fornalutx han tengut e posseït lo lloc apellat La Bassa des que la terra és de Christians en tot llur bastiar a tots lliures d'emprims de Bartomeu Sturs e d'altres persones".

Encara, el segle passat, quedaven vestigis del caràcter vesinal de la propietat dels fornalutxencs damunt Sa Bassa.

A un plenari del 18 de juliol de 1849 l'ajuntament fornalutxenc pren coneixença d'un ofici del Sr. Cap Polític de la Província -nom que, aleshores, usava el Governador Civil- on fa part de la resolució del Consell Provincial sobre els arrendaments de les pastures de Sa Bassa. Es resolgué deixar les coses "com abans" i que "si el consistori o qualsevol altre pretinguessen la possessió damunt el mont comunal havien d'acudir als Tribunals.

L'any següent, el Batle fornalutxenc Bartomeu Estade i Socles del Fangar, Senyor de Montcaire, "tenia notícies de la venda d'una porció de pins de Sa Bassa i que els estaven tallant sense autorització seva". Com a Batle de la Vila es considerava el president del "Consell" existent pel règim i administració de les pastures. Convocà els vocals d'aquell consell. Aquests li digueren no "saber res de "tallar pins".

En juny del mateix any un ofici del Governador Civil aprova les ordres donades pel Batle respecte a la talla de pins "donat ue el Consell

d'Obrers de l'Església només pot intervenir en l'arrendament de les Pastures". "Els demés bens, la seva conservació i millora correspon a l'Ajuntament qui ha de procedir a la venda dels pins tallats i que el seu producte entri en l'erari municipal en el supòsit que si la corporació municipal vol usar del seu dret davant els Tribunals, contra l'autorització que pretén tenir el Consell d'Obrers de l'Església sobre els arrendaments de pastures i la seva administració, ho comunicui seguint els tràmits de la Llei del 8 de Gener de 1.845".

Cinc anys després el Jutge de Primera Instància cridava un comissionat "per fer-li entrega de la propietat a l'Ajuntament". A una reunió celebrada el dia de Sant Joan un tal Antoni Planas i Nadal "havia aclarit que "Sa Bassa" es salvaria de la venda ja que mal havia ingressat a les arques municipals els seus productes". El fet que les pastures fossin aplicades a l'Església "no era per donació, deixà el contracte en què hi hagués cap document públic sinó per una costum del poble a canvi de la contribució vesinal que satisfesia de resultes de deumes al Culte diví". Altres havien assenyalat que els documents originals es trobaven a un expedient, seguit per la Justícia "per causa d'una denúncia de Gaspar Miró; qui ell pretenia que això era cosa de "bienes mostrencos". O sia bens que no tenen ni amo ni senyor.

Amb l'excusa d'impedir la venda de la finca, els ajuntaments fornalutxencs del segle dinou -presidits per batles com els Senyors de Montcaire, el Sr. de Balitx d'Avall Bartomeu Ripoll o Antoni Arbona Ballester- l'entregaren, fermada de mans i peus, a l'administració central de l'Estat.

En març de 1.871 el Batle Antoni Arbona i Ballester, en carta dirigida al Sr. Administrador Econòmic de la província, diu que "Sa Bassa no és una finca de comú aprofitament sinó bé de propis", i que per ésser, el pi, l'arbre més poblat del terreny, es troba enregistrat amb el número sis en el catàleg dels monts públics, exceptuats de la desamortització feta pel "Cos Nacional d'enginyers de monts" conforme a l'article segon de la

(Continua en pàg. següent)

C. O. P. E.
MALLORCA

RÀDIO POPULAR DE MALLORCA

és popular i és de Mallorca

Si heu de comprar cap electrodomèstic veniu a

"SUPERMERCADO DEL ELECTRODOMESTICO"

* CUINES, * GELERES, * MAQUINES DE RENTAR,
* TELEVISORS, etc.

Carrer Blanquerna, 53. — Ciutat de Mallorca

FORNALUTX

"Sa Bassa" és dels fornalutxencs: no és de "Madriz"

(Ve de pág. anterior).

Llei de 24 de maig de 1863".

A l'Ajuntament mai no se li ocorregué acollir-se a l'apartat de la llei que deia que "els monts o terrenys reconeguts i declarats com a d'aprofitament comú o destinats a devesa "boyal" per al remat de la llaurança dels pobles es troben també exempts de la venda a tenor del que disposen les lleis que en fan referència.

Ben alerta estiguérem.

Així quan en 1923 arribà la dictadura del General Primo de Rivera no ha d'estranyar-nos que amb l'excusa de la Declaració d'Utilitat Pública es consumís l'entrega a l'administració forestal de l'Estat Espanyol.

Primer el Districte Forestal de Barcelona, Girona i Balears, després el Districte Forestal de Balears i finalment a partir de 1971 l'Institut Nacional per a la conservació de la Natura seran els guardià civil del Govern Central de Madrid.

No es pot tallar ni un brancó sense autorització de l'ICONA. Sota el pretext de repoblació forestal —llei de 10 de març de 1941, ordre ministerial de 2 de febrer de 1955, llei de 8 de juny de 1967, Decret-Llei de 26 d'octubre de 1971— està prohibit la més petita neteja. Els buròcrates, al servei de Madrid, poden afegir el nas si això els plau.

L'Ajuntament que ha substituït a la comunitat vesinial com a titular de la propietat de "Sa Bassa" només pot retenir els productes de la finca. Pastura, Caça, esclata-sangs, llenya. Els pot vendre, subastar, etc. etc.

Durant els períodes lliberals i les dues repúbliques, els consistoris fornalutxencs toleraran a la població que participi a una part dels beneficis. Els fornalutxencs poden anar a cercar llenya si la necessiten. També si volen collir esclata-sangs, no hi ha cap inconvenient.

Però la Dictadura de Primo de Rivera i, sobretot el règim franquista aniran retallant i anul·lant per complet aquestes engrunes.

Fou el Batlle Josep Puig i Barceló (1873-1943) qui exercí durant la primera dictadura i al començament del franquisme, el qui en gener de 1926 féu aprovar la demanda per a declaració d'utilitat pública, conforme a l'article cent-vuit del R.D. de 17 d'octubre de 1925. Declaració d'Utilitat Pública que beneficiaria el seu projecte de carretera entre "Sa Bassa" i una propietat privada del Batlle Puig Barceló.

Mort el General Franco en novembre de 1975 i celebrades unes eleccions democràtiques pel mes de juny de 1977, amb la promulgació de la nova constitució creiem que els drets de propietat del vesindari serien restablerts i públicament reconeguts. Però no ha estat així degut a la lentitud a promulgar les normes que han de desenrotllar el nou ordenament constitucional i al fet que els nous regidors democràtics no han volgut indisposar-se amb uns funcionaris forjats en l'escola del Règim anterior.

Pel setembre de l'any passat un vesí de Fornalutx, Llorenç Ramis i Perelló —que fou Batlle en 1936 amb les esquerres— adreçava una instància al Consistori a l'empar de l'article vint-i-nou de la Constitució, sol·licitant que s'iniciés l'expedient de restitució de l'exercici de la propietat col·lectiva i que "s'arbitressen les mesures oportunes per a assegurar a tots la lliure explotació dels recursos del mont comunal dit Sa Bassa".

La carta de l'antic Batlle republicà que, aiximateix reclamava el recobriment de l'administra-

ció plena per part de la corporació municipal o que, almenys, aquesta darrera recollís la transferència de serveis en matèria agrària i ramadera al Consell General Interinsular, anava firmada per un bon nombre de persones, pertanyent a tots els estaments.

L'Ajuntament per boca del Batlle Alexandre Vidal i Vicens respon que "degudament assessorat per la magistratura provincial de l'ICONA, Sa Bassa està catalogat i classificat com a bé de propis a nom de l'Ajuntament de Fornalutx com a persona jurídica i no és propietat dels veïns del mateix municipi".

Les forces progressistes de Fornalutx, amants de l'autèntica tradició ancestral, sabem molt bé que la nostra comuna és del poble fornalutxenc. I només a ell correspon l'usdefruit.

No necessitem que des de Madrid o des de Ciutat ens diguin "com hem de tenir cura del que durant segles ha estat nostre".

Si els edils de la Vila —teòrics representants nostres— són incapaces de fer prevaldre els nostres drets seculars, que tinguin l'honradesa de presentar la seva dimissió.

Volem que el precepte de la Constitució Espanyola de "garantir l'autonomia dels municipis", no sia paper mullat.

Nosaltres, fills dels pagesos que antany sabien fer front a les pretensions dels Sturs Mayol o Estada, sostenim la iniciativa d'homes com Llorenç Ramis que, malgrat no haver nascut ací sempre s'han considerat fornalutxencs. I com a fornalutxencs de ple dret han estat sempre al costat de les classes treballadores en les lluites reivindicatives contra els agents del caciquisme. Contra els que han consentit que gent de fora administrés allò nostre. Es podrà discrepar de la ideologia republicana i esquerrana de Llorenç Ramis, més és impròpi de democràtes desconèixer el tarannà de l'ex-batlle frontopopulista quant a home que estima el lloc on ha viscut tant d'anys, malgrat uns nivells de silenci i mentida provinents dels sectors reaccionaris i feixistes.

Fornalutxencs! Perquè ens tornin "Sa Bassa" i puguem caçar-hi i collir-hi esclata-sangs sense que cap foraster hagi de demanar-nos comptes, arpleguem-nos a l'entorn de la Bandera de la Democràcia i de la Llibertat. Enlaire la Senyera del Rei En Jaume!

SUSCRIBIU-VOS
A UNA REVISTA AL SERVEI
DE LA NOSTRA CULTURA
DEL NOSTRE POBLE

LLUC

Apartat 619
PALMA DE MALLORCA

SANT JOAN

Deu anys de la publicació Santjoanera

Tal vegada quan aquest número de Mallorca Socialista surti al carrer, s'haurà presentat al públic el núm. 100 del Boletí Sant Joan, que edita el Centre Cultural.

Podríem dir que quasi sense interrupció ha sortit mensualment des que va aparèixer al novembre de 1970. Com cosa curiosa podem citar que, el primer número va sortir al carrer sols amb dues fulles; passant ara la vintena.

Han estat els seus directors D. Joan Julià, des de la seva aparició fins al febrer del 76, D. Josep Estelrich, del març del 76 fins al juliol del mateix any; i finalment, des de setembre 76 a l'actualitat, D. Carles Costa.

En aquesta publicació cal destacar, per exemple, les seccions fixes "Mini-història de Sant Joan", "ecos Teleclub", "Vida Local", "Pensamientos", "Deportes", "Rincón del adolescente", etc.

Molta gent hi ha col·laborat desinteressadament, ja sia amb les seccions fixes, o amb temes i articles d'opinió, fent possible d'aquesta manera entre tots poder arribar a aquest número 100.

Una sèrie d'actes han estat programats per aquesta celebració: En destacarem els que segueixen:

—Dia 26-X-80

A les 10,30 hores: Arribada i concentració al carrer Mestre Mas.

A les 11,00 hores: A l'Ajuntament recepció i presentació del núm. 100, a càrrec del Sr. Costa, Director del Boletí. Inauguració de l'exposició de diverses publicacions de premsa forana que fan referència a Sant Joan.

A les 12,00 hores: Taula rodona, al Santuari de Consolació, a la que prendran part, els grups integrants de l'"Agrupació de la Premsa Forana".

A les 14,00 hores: Dinar de Germanor, al local de Ca'n Tronca.

A les 16,00 hores: Visita al museu parroquial.

A les 17,00 hores: Festa vitenca, a la que hi desfilaran caparrots, xeremies, dimonis, banda de tambors i cornetes; actuació del centre de Rondalla de Sineu, actuació dels guitarrons de "Card en Festa" de Sant Llorenç, i música d'"Aires de Pagesia" de Sant Joan, a més de ball de bot. A la fi, hi haurà una bunyolada per a tothom.

A les 22,00 hores: Com a fi de festa, un gran castell de focs artificials, a càrrec del reanomenat pirotècnic Sr. Jordà de Lloret de Vista Alegre.

A títol d'estrictament comentari, crec que he d'acabar dient que és molt interessant que aquestes publicacions no decaiguin, sinó ben al contrari. Apa allots, endavant i fora por!

Francesc Mas

BOTES BOTES

per a tots,
homes, dones, nins...
tot l'any!

C/. Miquel Munar, s/n
(davant escoles nacionals) LLUCMAJOR

"Quadern de conseqüències" d'Antonina Canyelles

La poesia, potser més que qualsevol altre gènere literari, requereix treballar la paraula, donar-li forma constantment perquè digui allò que es vol (si, Estel·les, com el torner) i insinui molt més. Però és una feina perillosa perquè els resultats poden tornar-se contra el mateix autor, si aquest no s'hi presta. Doncs bé, "Quadern de conseqüències" és una bona mostra d'arma ben esmolada, de saber dir allò que es volia, d'excel·lent llibre de poesia. I no es tracta d'elogiar per elogiar (actitud massa freqüentada per la crítica d'aquest país), sinó de constatar un fet que el lector del llibre pot comprovar de seguida de començar-lo.

Es un llibre on l'autora indica el camí que ha elegit, un camí no fàcil ni còmode, sinó ple de dificultats, però que, malgrat tot, és el més valent: viure. Viure amb els seus

trepitjant la realitat, prentant i superant les dificultats, cosa que deixa ben clar aquest poema que no puc deixar de transcriure i que pot resumir part de les intencions del llibre:

Morir? Digueu viure de pla
i sense accessori.

L'empresa vertical de viure
comporta el dolor de dur sabates.

El "Quadern" és constituït per un conjunt de poemes breus, com si fossen apunts de classe d'una assignatura molt important: el món. En efecte, l'autora vol mostrar-nos la seua actitud davant el propi món i allò que l'envolta i, a través dels seus poemes concisos i clars i petits, necessàriament de trencament, ens clava unes agulles mullades d'ironia, d'una ironia no amable ni autocomplaent, sinó dura i despullada que no s'atura

en formalismes; ans al contrari, la precisió dels seus versos és admirable i aconsegueix de crear una atmosfera particular que lentament va impregnant el lector a mida que aquest llegeix les pàgines del "Quadern..."

Finalment, i sent que l'espai que tinc no em permet estendre'm més, cal dir que, tot i essent premi "Marian Aguiló" de poesia en les festes "Pompeu Fabra" de l'any passat, Antonina Canyelles s'ha vist obligada, si volia que el llibre arribés a mans dels lectors, a publicar-se'l pel seu compte; cosa sorprenent al mirar la seua qualitat, però significativa des d'altres punts de vista. I ja ens entenem.

M-C. Santos Sánchez

"La Celina" de Cristiane Rocheford

La Sal, editorial de les dones, continua la seva tasca amb la publicació d'aquesta novel·la de Cristiane Rocheford, escriptora francesa, autora, entre altres, de "Le repos du guerrier", llibre escàndol de 1958, "Les petits enfants du siècle", al 1961, sobre l'urbanisme modern, i "Les stances à Sophie", de 1963, que apareix avui en català, en la nostra llengua, en la qual podem llegir, com ho diuen al pròleg, amb "la mateixa actitud que tenim quan preparem una amanida, quan xerrem tot prenent un cafè amb qualsevol amiga, de qualsevol cosa...". La Celina, doncs, està ara en català, en un català poc encalxonat dins el que anomenem "llengua literària", un català que pretén fugir d'aquella escamoteigs lingüístics que fan que una dona pugui ésser dolenta però no dibuixant o diligent o, fins i tot, feliç (cosa que ja pretén l'autora a l'original). És que és impossible ésser fe-

líc dins un món d'homes, immerses en un llenguatge d'homes?

La Rocheford ens conta una història senzilla: la d'una dona que s'esforça, per AMOR, d'arribar a ésser la senyora d'un burges ben acomodat. Un paper ben "simple" i ben còmode, potser, però ben lluny del paper que La Celina s'hauria assignat a ella mateixa. Sembla mentida la quantitat de trets, d'idees, de paraules, de gestos als que hem de renunciar per tal d'acontegar al qui ens promet el paradís de senyores casades!

La Celina ho prova, i ho prova!, però veu massa enllà de l'apartament o del vió, i té una llengua massa esmolada per amagar-ho sota paraules dolces.

D.A.

III Jornades d'Història de l'Educació als Països Catalans

Camí de les IV Jornades d'Història de l'Educació als Països Catalans, es obligat fer una breu ressenya del que foren les comunicacions presentades a les anteriors Jornades celebrades a Girona del 29 de novembre al 1 de desembre de 1979.

Poc a poc pareix que la Història, la nostra Història de l'Educació, es va aclarint de manera més rigorosa amb aportacions vàlides, però no sempre totes estan d'acord amb el canvi d'orientació, el que fa referència a la metodologia d'investigació, una història total, integral, i social.

El volum de les Comunicacions consta de 45 monografies o estudis metodològics, repartides en quatre apartats, metodologia, fins al segle XVIII, segle XIX, i segle XX. De les que cal destacar les aportacions fetes per autors mallorquins: "Els orígens de l'ensenyament secundari a Mallorca", (Toni J. Colom i Bernat Sureda), "Església i Educació a Mallorca (1916-1922)" (Toni J. Colom), "Alexandre Rosselló. La manipulació d'una utopia", (Francesc Díaz de Castro), "La po-

lítica Sanitario-Escolar a l'Ajuntament de Ciutat de Mallorca en temps de la Segona República" (Biel Janer Manilla), "L'agricultura com a pretext" (Bel Moll), "La centralització dels estudis de Belles Arts; el cas de Mallorca (1849-1900)" (Tomeu Mulet).

Informació que s'ha de completar amb les tres conferències pronunciades, la primera el dia 29 per Jaume Carbonell damunt els estudis de Magisteri a Catalunya; la segona el 30 pronunciada per Antoni J. Colom Canyelles amb el títol "L'Evolució de l'Educació a Mallorca en els segles XIX i XX" escoltada amb molta atenció, a la qual podem posar el qualificatiu de brillant; i en tercer lloc el professor De Vroede va parlar sobre les tendències de la Historiografia Històrico-pedagògica a l'actualitat. (1)

Per a comprendre el significat de les Jornades es fa necessari fer una mica d'història i dir que les primeres se celebraren a Barcelona el desembre de 1977 organitzades pel Seminari d'Història de l'Ensenyament de l'esmentada ciutat i les segones a Ciutat de

Mallorca el novembre de 1978 amb l'intent de coordinar, com fos possible, la tasca d'investigació als Països Catalans en el seu aspecte històrico-pedagògic, encara que fos només a nivell geogràfic.

En resum a les III Jornades es va concloure que: es feia necessari potenciar una millor coordinació entre els diversos col·lectius d'investigació; no creure que la Ha, de l'Educació té l'exclusivitat dels historiadors i pedagogs, es veu la necessitat d'analitzar la Ha, pluridisciplinària i interdisciplinàriament, crear un butlletí bibliogràfic etc...

Ara a esperar les IV Jornades d'Història de l'Educació als Països Catalans que se celebraran a Tarragona del 28 al 30 de novembre de 1980.

NOTES

1.- Per més informació veure Antoni J. Colom "La Història de l'Educació i la Cultura als Països Catalans" Rev. Lluç núm. 690 Març-Abril 1980 pàgs. 25-27.

Bartomeu Mulet

USERDA, experiència alternativa en el camp de la informació i de l'ecologisme

La revista d'informació i alternativa ecologista de Catalunya USERDA (denominació gironina de l'alfalfa) va néixer el juny de 1977 animada per un grup d'informadors catalans que el febrer del mateix any s'havien constituït en Col·lectiu de Periodistes Ecologistes de Catalunya. Malgrat l'eufòria informativa d'aquells moments primers del post-franquisme físic, aquest grup de periodistes -no més de set o vuit- que treballaven en diaris barcelonins van fer una crítica més a fons de la que habitualment es feia sobre la situació general. I diem que el poder polític es remodelaria per semblar que es democratitzava la vida pública, mentre que el poder econòmic -que és el que té una major incidència damunt la societat- romanien en les mateixes mans i amb un procés de centralització i dominació cada cop més gran. Fèiem aquest anàlisi i començàvem a introduir la filosofia i les tesis ecològiques i ecologistes en els diaris dominats per la burgesia, amb tot el que implica de denúncia i corrupció, i vam veure que ens calia un òrgan informatiu alternatiu per poder explicar de veritat que passava, que podia passar i

com.

I així va sortir el projecte d'USERDA, com a complement d'aprofundiment del que diem als diaris i que sovint ens era censurat, fins al punt que al mateix any 77 tres companys del Col·lectiu que treballaven a Diari de Barcelona (Santiago Vilanova, Alfons Ribera i Jordi Cortadellas) van ser acomiadats, amb la resta de la plantilla, precisament, entre altres motius, per fer informació radical.

Cal dir també que abans de l'aparició del número 0 (juny 77), el Col·lectiu de Periodistes va mantenir contactes amb els companys llibertaris d'Ajoblanco que anaven a iniciar també la publicació d'una revista ecologista que es diria -perquè avui ja no existeix- ALFALFA, que curiosament vol dir Userda en castellà. Però no hi hagué entesa, i la gent d'Alfalfa va fer una revista en castellà dedicada a tot l'Estat, i nosaltres vam dedicar la nostra informació al servei específic de les comarques de Catalunya.

Fins avui, el Col·lectiu, en el que participen també tres companys feministes, ha publicat dotze números amb un ritme real d'aparició trimestral, per bé

que inicialment havia estat com a mensual i bi-mensual. Les exigències de redacció i preparació tècnica de cada número, així com la lenta difusió i acceptació de la nostra informació, va fer que l'aparició dels números fos trimestral. El tiratge oscil·la entre els 5 i 6.000 exemplars, i hi ha la meitat de devolucions, que intentem retornar a l'atmosfera venent-los en actes públics, manifestacions i a través de les xerrades i mitjans que fem per pobles i barris. Inicialment, tota l'edició intentava ser venuda a través de la venda directa, però vam observar que no podíem fer-ho tot allò. Creiem que en aquests dotze números, la revista ha tocat bona part dels grans temes que afecten la societat catalana (des de la denúncia documentada del nuclear fins a la militarització i control monopolístic de les energies alternatives passant per les diverses agressions ecològiques que el sistema ha anat imposant: autopistes, ports esportius, urbanitzacions, polígons industrials, camps militars, embassaments gegantins, trasvassaments d'aigües, pol·lucions de tot ordre, etc.).

Tota aquesta anàlisi de la situació l'hem anat relacionant

amb la qüestió nacional, en el sentit que la merescuda i desitjada sobirania i alliberament dels Països Catalans seria impossible d'assolir si no s'oposava una ferma resistència a tots aquests projectes que trenquen d'arrel la possibilitat de control i auto-organització del nostre projecte nacional.

Creiem que la nostra experiència, autogestionària plenament, és doblement arriscada en aquests moments, per quant lluitem gairebé en solitari contra un estat informatiu plenament alienant, i per quant hem de fer veure als nostres propis conciutadans, víctimes directes, l'aberració que tots plegats estem patint. La nostra voluntat és també de fer-los ressò, encara que no hem pogut fer-ho massa fins ara, de la situació a la resta de Països Catalans. Amb aquesta nota, volem, doncs, acabar de fer els lligams amb la resta de la nostra comunitat nacional.

Col·lectiu USERDA
(Josep Català, Jaume Reixac, Xavier Garcia, Alfons Ribera, Santiago Vilanova, Pilar Sentís, Cristina Dòria, Jordi Cortadellas).

Saló

La mort de Pier Paolo Pasolini va ésser una conseqüència lògica de la marginació radical i voluntària dins aquells ambients socials dels que va acabar per ésser-ne víctima?, o per altra banda se'l podria considerar víctima indirecta d'un crim d'Estat realitzat després d'haver fracassat tots els intents d'assimilació de la seva obra i el seu darrer film se'n revelava un atac frontal contra les normes estètiques del "buen gusto" burgès? M'inclino per la segona possibilitat. "Saló", per la seva condició de manifest contra la capacitat deglutidora del Sistema, no fa cap tipus de concessió a l'espectador. La violència, el mal gust i el sadisme que dominen gairebé a tot arreu del film són els mitjans que utilitza Pasolini per a convertir la seva obra en un producte no assimilable. És des d'aquesta perspectiva que hem d'intentar entendre el darrer film del cineasta bolonyès. L'antifeminisme, que algú hauria percebut, no deixa d'ésser secundari i anecdòtic: localització històrica, cites de Nietzsche i Ezra Pound. Tampoc sembla massa correcte veure-hi una crítica contra la repressió de la llibertat sexual, perquè el sexe, encara que centre de tot el film, no està vist com a alliberació sinó com a obligació i, per tant, sense gens de sensualitat. Hi ha més cant a la llibertat sexual dins qualsevol pel·lícula "S" que dins aquesta escatològica orgia sadiana. "Saló" és resultat cinematogràfic dictat per l'experiència pasoliniana a partir de la "Trilogia de la vida". En aquesta trilogia el sexe era alliberador perquè era motor de tots els esdeveniments i, sobretot, perquè estava enfrontat amb alguns elements repressors: església, normes socials. El sexe era l'alegria de viure i, al mateix temps, finalitat de la vida. Però el Sistema, a part d'aquestes obres del contexte intel·lectual de Pasolini, va transformar la "Trilogia" en una simple aproximació estètica a un erotisme cada vegada més comercialitzat. Pasolini ha constatat, per pròpia experiència, l'assimilació que la societat fa dels seus fills rebels, i com a resultat ens ha deixat aquest film escabros i dantesc en el que el plaer està prohibit a favor de tot allò que es practica "contra natura". Com tota la filmografia pasoliniana, "Saló" està farcit d'actors no professionals. Més que de personatges cal parlar de tipologies. El darrer film de Pasolini, si bé conserva la típica "mise en scène" sacralitzant de ritme lent i majestuós que ve de la utilització del pla-seqüència, s'allunya del naturalisme físic-espacial acostumat per caure dins una estètica colorista i boirosa més pròpia de gent que fa erotisme de luxe.

Joan Tortella

MALLORCA SOCIALISTA

C/ Temple n.º 7 - Ciutat de Mallorca - 1

Tels. 22 14 14 - 22 16 26

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:

☐ Anual 500 ptes.

☐ Anual 1.000 ptes. (Ajuda)

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Enviaré l'import { Taló n.º _____

{ Gir Postal _____

Signatura, _____

Per la vostra comoditat (i la nostra)
domiciliu als pagaments al banc

Una nació sense control de l'energia; un poble gairebé sense territori (I)

Només fa dos o tres anys que començam a tenir consciència de crisi i ja començam a estar cansats de repetir les mateixes formulacions. Una fatiga que prové de que tots els sectors ideològics coincideixen en el diagnòstic, cosa que no passa abans; perquè la crisi és Una i Única, i perquè els grups que ostenten el poder econòmic difonen la ideologia uniformista d'"Estar instal·lats en la crisi". Una altra cosa és el disseny que cada grup ideològic o estament social formula per a resoldre la crisi.

En els innombrables simposis, congressos, jornades, llibres, dossiers i papers que es publiquen sobre la crisi, estam constantment fent recapitulació de la història més recent. Sembla que de dreta a esquerra, en el camp del pensament polític tradicional, tothom s'hagi posat d'acord en unes mateixes formulacions per cobrir el diagnòstic.

Tesis com nacions dominadores-nacions dominades, desenvolupament desigual, dependència, capitalisme central i perifèric no solen aparèixer en els documents oficials de l'esquerra, potser per temor a que la societat no ho compregui.

Per què hem ajuntat ecologia amb nacionalisme?

Perquè només vint anys després de l'inici del creixement econòmic exponencial a l'Estat espanyol, ha aparegut amb tota cruïra una crisi ecològica de grans dimensions que obliga a la societat a repensar tots els esquemes ideològics i organitzatius precedents.

Perquè observam que aquesta crisi ecològica és la conseqüència, cada cop més galopant, de la implantació i la permanència d'un sistema socio-econòmic com l'actual, que és emparat polític-burocràticament pels Estats actuals centralistes en contra dels projectes populars nacionalistes d'alliberament integral.

Podem observar, per tant, que les característiques essencials del projecte ecològic (autosuficiència energètica, desconcentració demogràfica i productiva, descentralització administrativa, diversitat establitzada de producció i consum i l'atenció a l'ús dels recursos naturals globals de cada comunitat nacional, partint de la base dels espais territorials

"La ciència ha avançat tant que ha esbotzat les teories". Aquesta frase de l'escultor Apelles Penoza em sembla que és l'adequada per presidir les reflexions que segueixen sobre el tema anunciat. En aquests moments, la tecnologia —l'aplicació als processos econòmics dels avenços científics— ha fet variar substancialment la concepció tradicional de temps i espai. Pot dir-se que les característiques de profunditat i amplitud que caracteritzaven en l'època generalment aquests dos conceptes en la pràctica de les societats pre-industrials han estat esborrats.

El pas del temps ha deixat de tenir perspectiva, de tenir futur, per tenir només immediatesa. Ara només és vàlid el que pot aconseguir-se en poc

temps, amb la qual cosa ha quedat trencat el fet essencial, per a qualsevol procés equilibrador, de deixar madurar lentament les condicions i limitacions que imposa l'existència i la natura.

Per altra banda, l'espai, recurs essencial per a bastir qualsevol política, ha quedat profundament constrenyit i alterat per una filosofia tendent a omplir-lo d'objectes i projectes.

Per tant, les seqüències geomètriques de dreta-centre-esquerra amb què es designen les opcions ideològiques fonamentals queden també desplaçades. Les ideologies clàssiques han pogut mantenir-se en estat més o menys definit quan la dreta tenia quelcom a conservar, el centre quelcom a moderar i l'esquerra quelcom a transformar.

més petits) coincideixen essencialment amb les característiques més exigents dels projectes que porten a terme actualment les falsament anomenades minories nacionals per alliberar-se dels respectius Estats centralistes, repressors i militaritzats (és el cas, doncs, dels Països Catalans i d'Euskadi —que han de lluitar pel Nord contra l'Estat francès i pel Sud contra l'Estat espanyol—, és el cas de Galícia, d'Occitània, Bretanya, País de Gal·les, Escòcia, Flandes, Alsàcia i Còrsega i de tantes altres petites nacionalitats o regions que, també als països de l'Est, han de lluitar per sobreviure contra el ma-

teix centralisme i contra el mateix model de desenvolupament socio-econòmic).

2.- LA CONFRONTACIÓ PACTADA EST-OEST AMAGA LA DOMINACIÓ NORD-SUD

Podríem dir que el planeta Terra és dividit en un quadrant on la confrontació políticament certa Est-Oest, l'anomenat equilibri del terror, la guerra freda entre blocs, amaga en realitat una dominació econòmica brutal del Nord sobre el Sud, és a dir, dels països de capitalisme avançat central sobre les nacions, amb Estat o sense, anomenades perifèriques, dependents del centre gairebé completament o in-

tegrades en l'anomenada "cadena intermèdia" (cas de l'Estat espanyol i d'alguns països de l'anomenat Tercer Món que han esdevingut agents del capitalisme central en llurs àrees respectives).

Aquesta relació Nord-Sud, de dominació, fou mantinguda inicialment per estructures polítiques estamentalment militaritzades, mentre que d'uns anys ençà s'observa com el capitalisme multinacional, a la mesura que introdueix tecnologia agressiva en els seus processos productius (nuclear, informàtica, electrònica, micro-processadors, satèl·lits espacials, automatització i robotització en definitiva) ja no necessita, i fins i tot li resulta contrari, el manteniment militaritzat de l'aparell de l'Estat. És el que la Trilateral anomena Democràcies controlades o governables.

Però aquestes democràcies, nascudes històricament de les revolucions burgeses de fa dos-cents anys contra els poders totalitaris de les monarquies hereditàries precedents, han esdevingut també totalitàries en el transcurs d'aquests dos segles, a causa de que les inicials conseqüències de l'libertat-Fraternitat-Igualtat s'han allunyat a través dels múltiples controls que els Estats moderns han anat adquirint damunt les societats, les economies i les cultures. Els Es-

tats moderns, doncs, no han estat hereditaris per la via de la consanguinitat familiar, sinó a través del progressiu control de la maquinària polític-burocràtica dels Estats del fenomen que havia de trasbalsar el món modern: la Revolució Industrial, que apareix històricament juntament amb la formació dels grans Estats. En aquest progressiu control hi entra tot: lleis electorals, limitacions a la sobirania popular, intervenció en els sectors econòmics, etc.

De la mateixa manera que fa dos-cents anys, els inicis de la Revolució Industrial i la formació dels grans Estats coincidiren en un mateix moment històric que es preveia d'esplendor, avui la societat experimenta progressivament, encara que no tingui consciència profunda de les causes, que les conseqüències incontrolables de la Revolució Industrial configuren l'actual CRISI ECOLÒGICA i que les conseqüències, també volgudament incontrolables, de la presència dels grans Estats configuren l'actual CRISI

POLÍTICA, totes dues englobades en l'anomenada CRISI DE MODEL DE SOCIETAT i fins i tot de CIVILITZACIÓ.

Es de suposar que tota crisi té un desenllaç. Es tracta d'averiguar quin desenllaç pot tenir la crisi que tenim plantejada ara, tenint pre-

sent dos escenaris: quin desenllaç pot haver-hi de prosseguir amb les tendències actuals i quin desenllaç podem esperar de l'aplicació progressiva —si és possible— dels projectes ecològics i nacionals que les petites comunitats humanes, absorbides pels grans Estats, comencen a exigir amb contundència.

Es tracta, per tant, de saber si les lleis que dominen l'equilibri ecològic en un ecosistema natural podran ser assimilades per la natura humana per tal de configurar uns espais territorials habitables —convivencials, com demana Illich— i per tal de configurar una organització social i política que no entri en contradicció amb aquests espais.

Cal saber, doncs, si les lleis de la DIVERSITAT, de la COMPLEXITAT i de la UNITAT INTERNA, que caracteritzen la riquesa i l'equilibri de les comunitats naturals podran algun dia ser restablertes en l'actuació econòmica de la societat, que es distingeix ara per tot el contrari: a la DIVERSITAT NATURAL PRE-EXISTENT, la societat hi oposa la UNIFORMITZACIÓ, a la COMPLEXITAT ENRIQUIDORA dels sistemes naturals, la societat tecnocràtica, productivista i malgastadora hi oposa la SIMPLIFICACIÓ EMPOBRIDORA, que no és producte de cap síntesi positiva de grau superior, sinó l'obligada servitud de dominació d'unes poques espècies damunt la majoria, i a la UNITAT INTERNA més o menys equilibrada dels sistemes naturals, la societat hi ha anat oposant la DESESTABILITZACIÓ, la DESHOMOGENITZACIÓ i el DESFIBRAMENT del teixit social, constituït avui per masses humanes completament desarrelades del seu medi físic i cultural.

Es evident, doncs, que cal reconstruir el teixit social i polític de les petites nacions o regions, de la mateixa manera que cal reconstruir, inseparablement, el teixit biològic, edafològic, atmosfèric, ecològic en definitiva, d'aquestes mateixes comunitats, agredides igualment pel model econòmic i polític, encarnat pels grans Estats i per l'exploitació desenfrenada dels recursos naturals.

Com diu el gran pensador suís Denis de Rougemont: "La reacció contra l'agressió industrial s'anomena Ecologia. La reacció contra l'agressió estatal - nacional s'anomena Regió. És a nivell regional que les mesures ecològiques concretes poden i han de ser elaborades i aplicades: rius, llacs, boscos, agricultura, arquitectura, energia, transports públics... Ben sovint és al voltant d'un problema ecològic (llac o riu pollut, projectes nuclears, fàbrica o autopista, etc) que la consciència regionalista s'organitza i entra en acció. Vet aquí el primer pas: l'exigència ecològica comporta exigències regionals. Però l'obstacle és el mateix en els dos casos: l'Estat-Nació".

Xavier Garcia

A Llucmajor,
poble industriàl
i sabater,
la qualitat, artesania
i bons preus
es donen la mà a

Vostè
ens coneix

Manuel Garcia Moreno
C/. Mayor, 39 • Tel. 66 02 35 • LLUCMAJOR